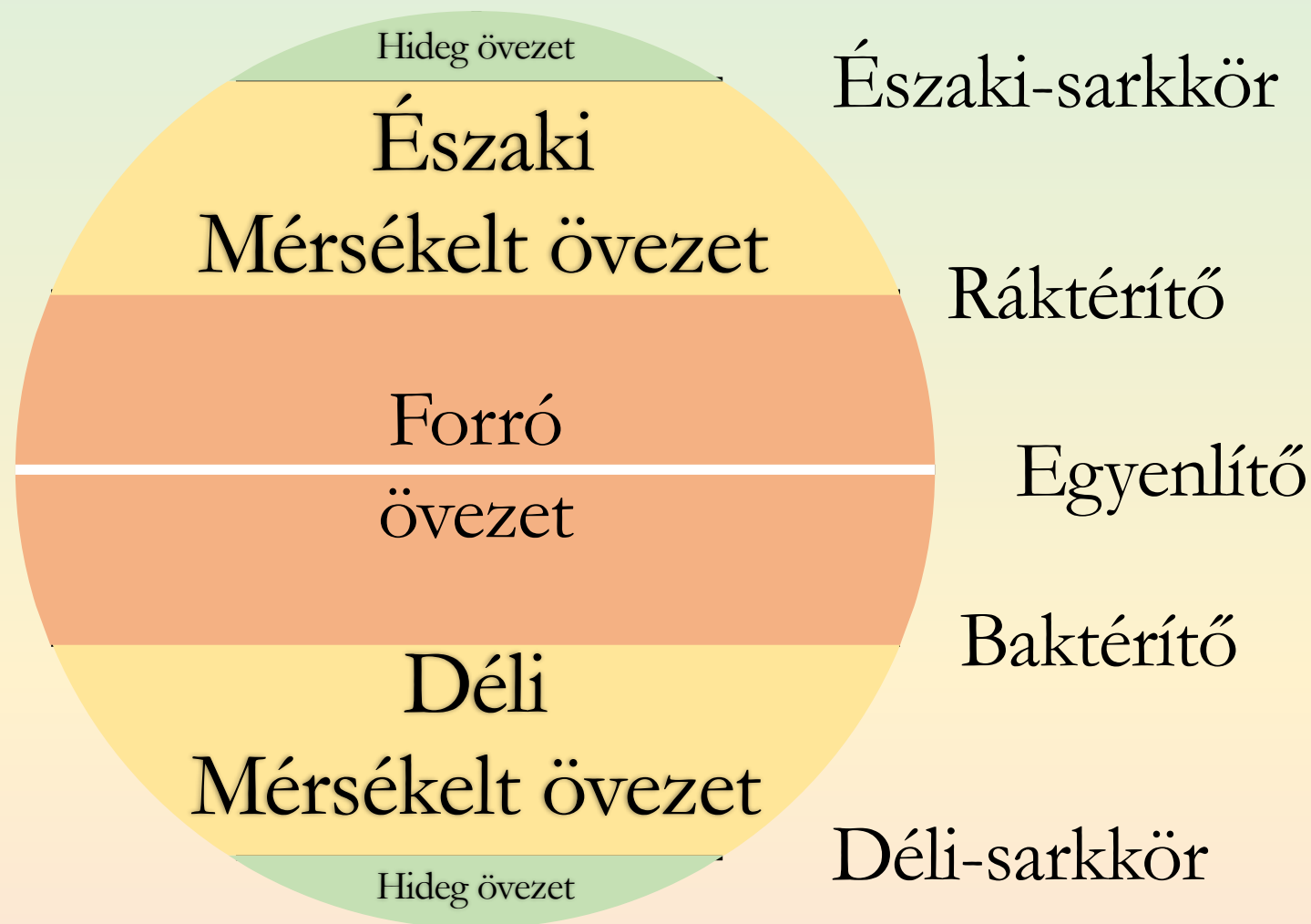

Valódi mérsékelt öv

Mérsékelt övezet

Mint azt a címből láthatjátok, a forró övezet és a meleg mérsékelt öv után a mai alkalommal a **valódi mérsékelt övezettel** fogunk megismerkedni, melyekhez gondolkodós és feladatmegoldó tevékenységek párosulnak.

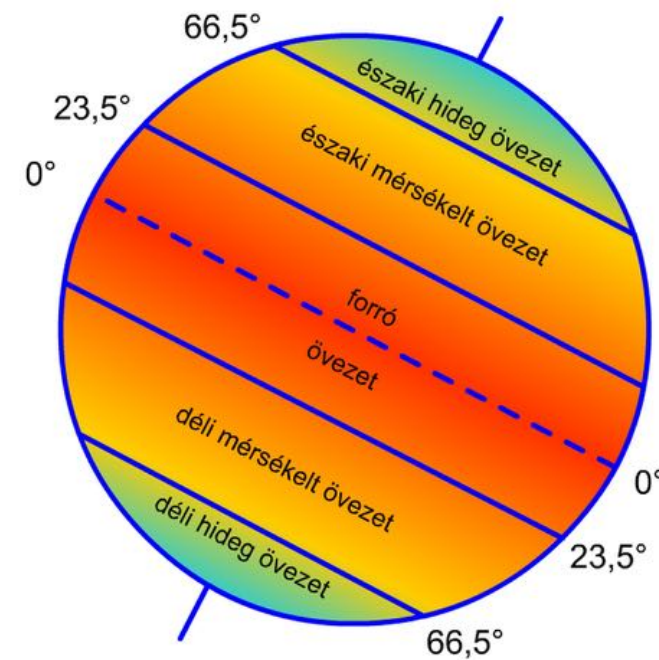
- A diasor részeihez tartoznak egyes ikonok, melyek jelentését alább láthatjátok.

A ceruzaikon fogja jelölni az olyan tevékenységeket, melyeket otthon el kell készítenetek.

Ez a gondolkodós ikon pedig azokat a feladatokat, amiken a tovább lapozás előtt el kell gondolkodnotok.

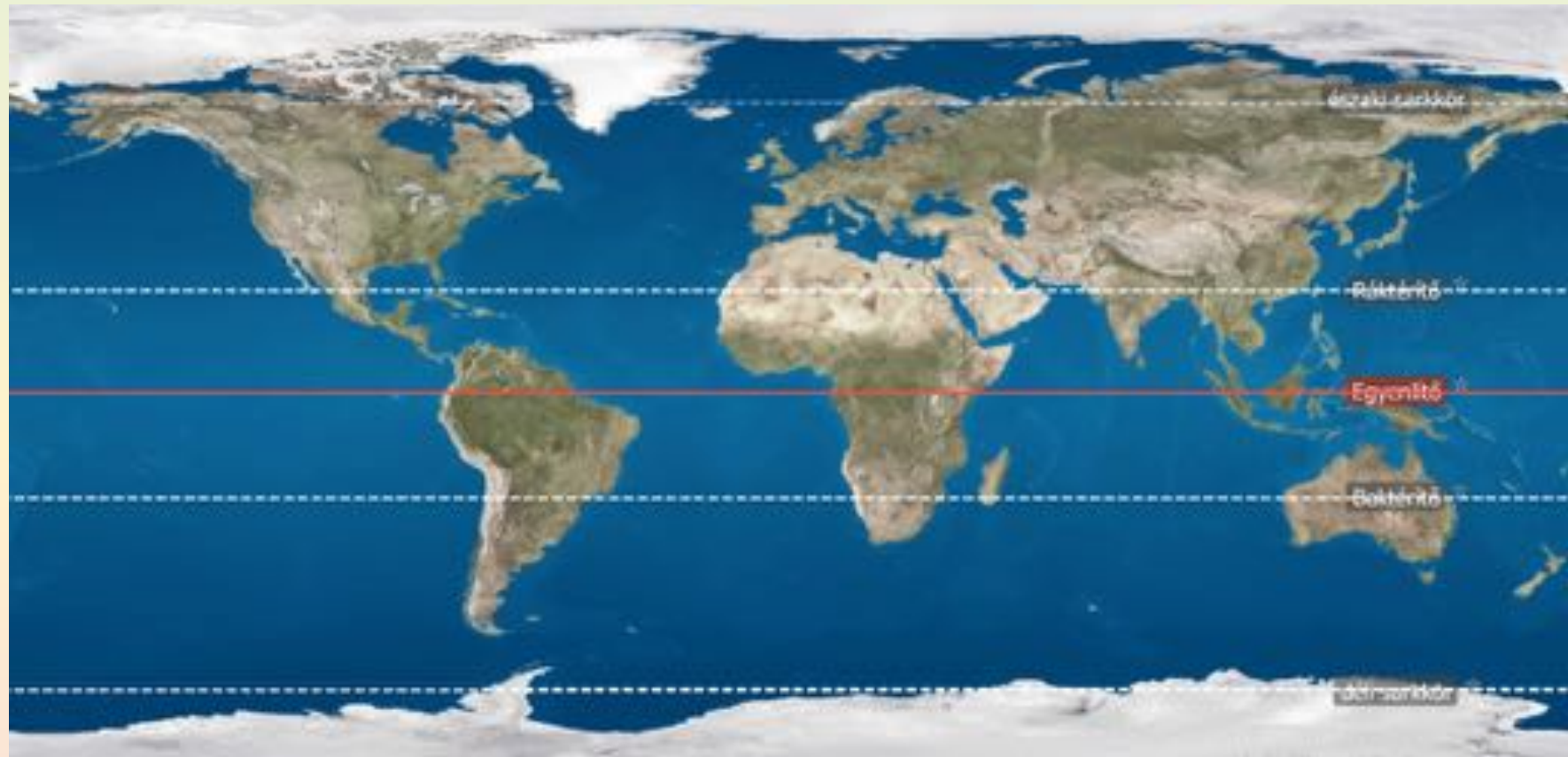

Mérsékelt övezet

Tegyünk is egy próbát! Az itt látható képet megtaláljátok a csatolt fájlok között.

Gondolkodó: Vessetek egy pillantást a térképre és elevenítsétek fel tudásotokat!
Milyen éghajlatokat ismertek a mérsékelt övezetben?

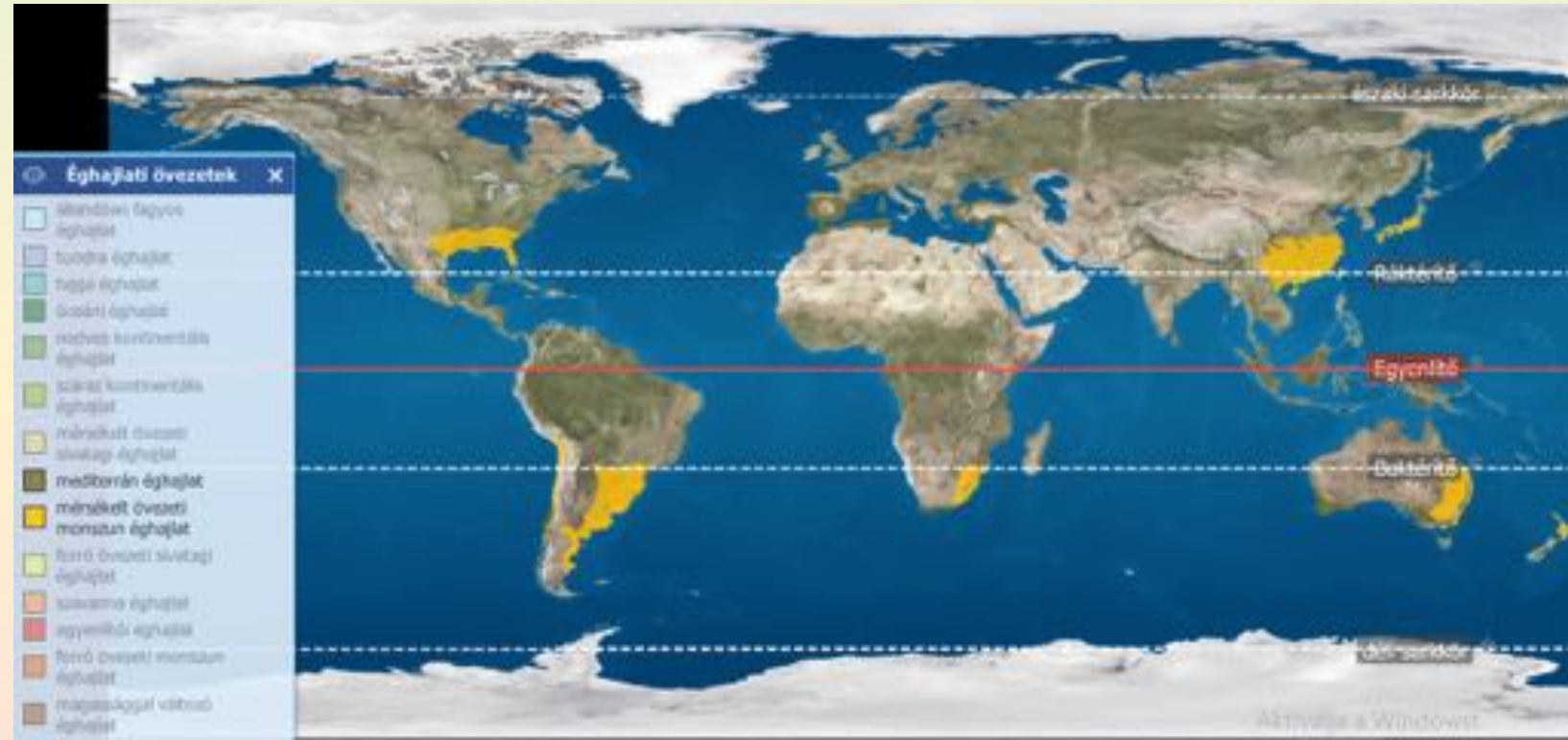
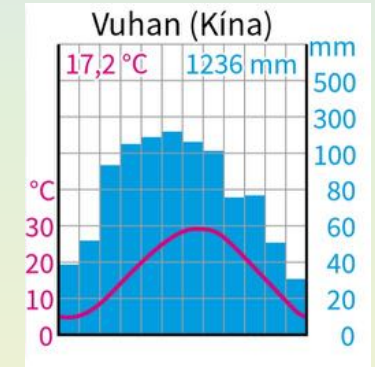
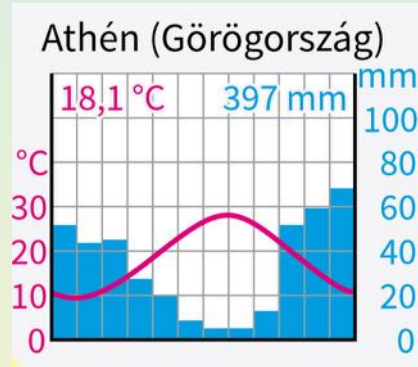
Meleg mérsékelt öv

Mielőtt a valódi mérsékelt öv területeit megvizsgálnánk, elevenítsük fel ismereteinket.

Ismétlő gondolkodó:
mit tudunk leolvasni a két
éghajlati diagramról?

- Mi befolyásolja az éghajlatot ezeken a területeken?
- Mikor esik a legtöbb eső?
- Milyen társadalom-földrajzi jellemzői vannak e területeknek?

Valódi mérsékelt öv

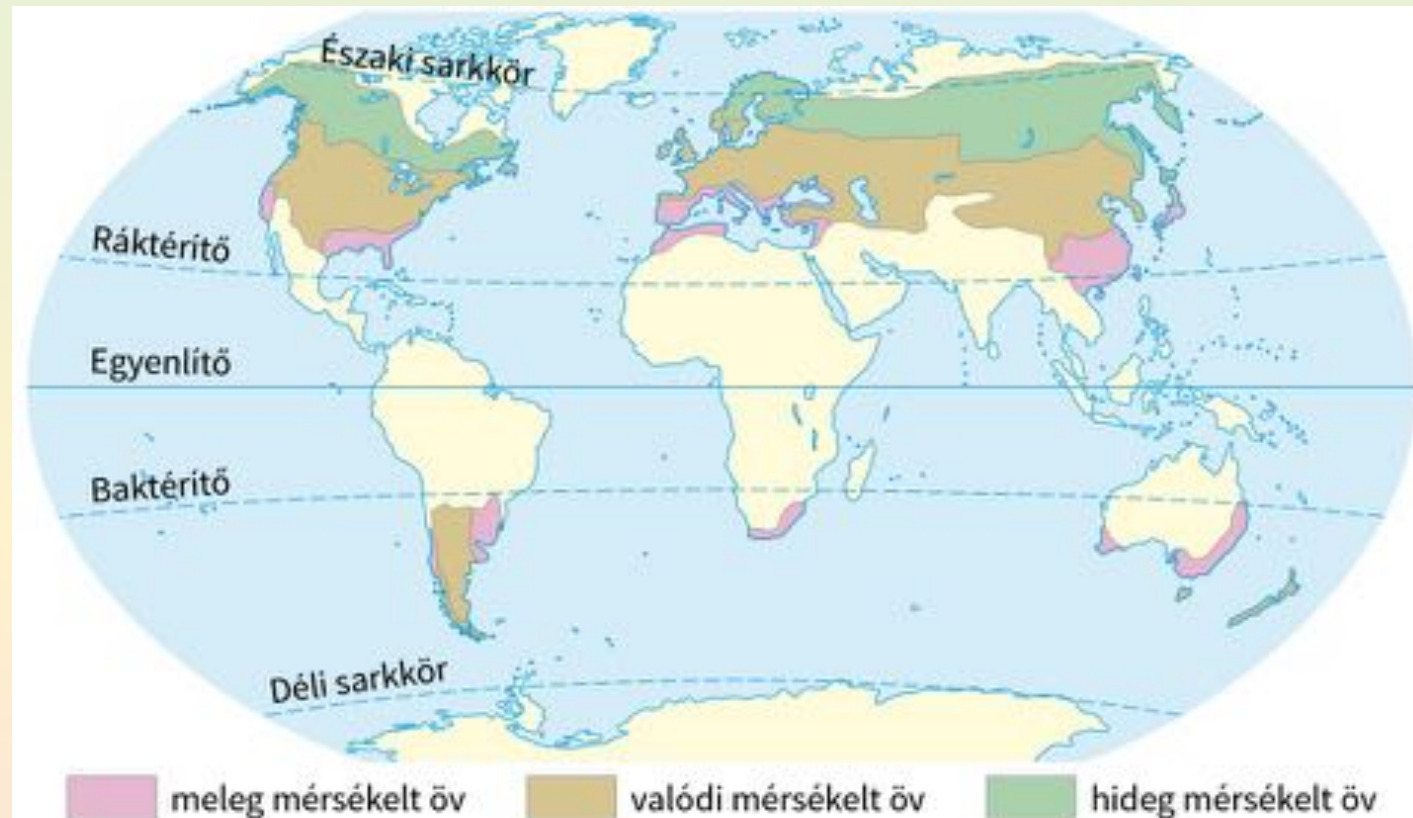
Megfigyelhető, hogy, mint a **meleg mérsékelt öv**ben, úgy a **valódi mérsékelt öv**ben is éles **Kelet-Nyugat irányú tagolódás** van.

Tegyünk még egy próbát!

Feladat: az előzetes tudásotok, illetve feltevéseitek alapján csináljátok meg az **ITT** található feladatot!

(tk. 214. o.).

5.1. A mérsékelt övezet övei

Valódi mérsékelt öv

Kelet-Nyugat irányú tagolódás oka: A nyugati partvidéktől távolodva csökken az óceán hatása, így csökken a csapadékot szállító ciklonok szerepe.

Az óceántól a kontinensek belseje felé haladva a következő **területekkel** találkozunk:

- óceáni terület
- mérsékeltén szárazföldi terület
- szárazföldi terület
- szélsőségesen szárazföldi terület

A területek közötti fokozatos átmenet ebben az övben érzékelhető a leginkább.

Gondolkodó: a valódi mérsékelt övben miért területek vannak az övek helyett?

A következőkben ezen területekkel fogunk megismerkedni.

Mérsékelt övezet

1: meleg mérsékelt övezet

Valódi mérsékelt öv

Az említett területeken különböző éghajlatok tudunk leírni.

Ezeket az éghajlatokat a következő képen láthatjuk. Figyeljétek meg a domborzat szerepét is!

Valódi mérsékelt öv

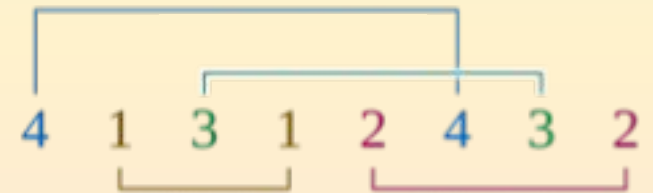
Következő pontként erre a két kérdésre keressük a választ:

- Hogyan változik a csapadék mennyisége és időbeni eloszlása az óceántól távolodva a kontinens belseje felé?
- Hogyan változik a hőmérséklet távolodva az óceántól?

A megválaszoláshoz előbb nézzük meg az adott területek éghajlati jellemzőit.

- Oldjátok meg a csatolt fájlok között lévő „Valódi mérsékelt öv_éghajlati diagramok” című párosítást!
 - Az elkészített feladatról egy képernyőfotót készítenek, amit fel kell töltenetek [IDE!](#)
- Ha készen vagytok, válaszoljatok a fenti kérdésekre.

Valódi mérsékelt öv

Ha a kérdéseket megválaszoltuk és a diagramokat összehasonlítottuk, a következő összefüggéseket kell látnunk.

6.1. A természetföldrajzi jellemzők a valódi mérsékelt övben Euráziában

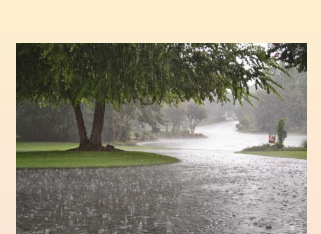
Valódi mérsékelt öv – óceáni terület

Egészítsétek ki a lyukas szöveget a fogalmakat rejtő képek segítségével!

A valódi mérsékelt övben az óceáni területek egész évben a _____ befolyása alatt állnak. Az óceáni területek óceáni éghajlata rendkívül kiegyenlített, de igen változatos időjárást takar. Lássuk az óceáni területek természetföldrajzi jellemzőit:

- A csapadék és a hőmérséklet _____ járásában nincsenek nagy kilengések. A ciklonok vonulásával naponta többször változhat az időjárási kép: heves _____ és derült időszakok követhetik egymást. Az óceáni területeken esik a leggyakrabban az eső (ezért olyan gyakori az angolokat esernyővel látni) és nagyon kevés a napsütés.
- Az óceáni területek folyóinak vízjárása kiegyenlített.
- A terület természetes növénytakarója változatos. Vannak olyan óceáni vidékek, ahol a zárt _____ erdők uralkodnak (gondoljunk csak Robin Hoodra és a sherwoodi erdő tölgyfáira), a nyugat-európai óceáni területen viszont legelőket találunk az _____nak köszönhetően. A kiirtott erdők helyén törpecserjés-bokros növényzet (fenyér, skót erdeifenyő) alakul ki. A fűtakaró egész évben zöld marad, és fejlett _____ éltet.
- Az erdőirtás további következménye a _____ erdőtalaj. A lombhullató erdő sok humuszt szolgáltat, a talajsók és tápanyagok egy részét azonban a nedves éghajlaton hatékony kilúgzás a mélybe szállítja.

Valódi mérsékelt öv

A valódi mérsékelt övben az óceáni területek egész évben a **tenger** befolyása alatt állnak. Az óceáni területek óceáni éghajlata rendkívül kiegyenlített, de igen változatos időjárást takar. Lássuk az óceáni területek természetföldrajzi jellemzőit:

- A csapadék és a hőmérséklet **évi** járásában nincsenek nagy kilengések. A ciklonok vonulásával naponta többször változhat az időjárási kép: heves **esők** és derült időszakok követhetik egymást. Az óceáni területeken esik a leggyakrabban az eső (ezért olyan gyakori az angolokat esernyővel látni) és nagyon kevés a napsütés.
- Az óceáni területek folyóinak vízjárása kiegyenlített.
- A terület természetes növénytakarója változatos. Vannak olyan óceáni vidékek, ahol a zárt **lombhullató** erdők uralkodnak (gondoljunk csak Robin Hoodra és a sherwoodi erdő tölgyfáira), a nyugat-európai óceáni területen viszont legelőket találunk az **erdőírtás**nak köszönhetően. A kiirtott erdők helyén törpecserjés-bokros növényzet (fenyér, skót erdeifenyő) alakul ki. A fűtakaró egész évben zöld marad, és fejlett **állattenyésztést** éltet.
- Az erdőírtás további következménye a **barna** erdőtalaj. A lombhullató erdő sok humuszt szolgáltat, a talajsók és tápanyagok egy részét azonban a nedves éghajlaton hatékony kilúgzás a mélybe szállítja.

Valódi mérsékelt öv

Hallgassátok meg a többi terület jellemzőit is!

Terület neve	Éghajlat neve	Évi közepes hőingás	Évi csapadék-mennyiség	Folyók vízjárása	Növényzet	Talaj	Példa
Mérsékelt szárazföldi terület	Nedves kontinentális éghajlat	10-20 °C	500-800 mm	Enyhén ingadozó	Lombhullató erdő	Barna erdőtalaj	Magyarország, New Jersey
Szárazföldi terület	Száraz kontinentális éghajlat	25-45 °C	300-500 mm	Erősen ingadozó	Füves mezőség (sztyepp, préri, pampa)	Mezőségi talaj	Argentína, Ukrajna
Szélsőségesen szárazföldi terület	Mérsékelt övezeti sivatagi éghajlat	40-50 °C	100-200 mm	Időszakos	Gyér vagy hiányzó növénytakaró	Sivatagi váztalaj	Death Valley (Halál-völgye), Góbi

Valódi mérsékelt öv

Fakultatív feladat: Keressetek tipikus állatokat és növényeket a most tanult négy területhez!

Köszönöm a
figyelmet!